II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een richtlijn van de Raad houdende voorschriften inzake bevrachting en prijsvorming in de sector nationaal en internationaal goederenvervoer over de binnenwateren in de Gemeenschap

(95/C 318/08)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(95) 199 def. — 95/0121(SYN)

(Door de Commissie bij de Raad ingediend op 15 september 1995)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 75,

Gezien het voorstel van de Commissie,

In samenwerking met het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat de groeiende problemen in verband met de verzadiging van wegen en spoorwegen, de veiligheid van het vervoer, het milieu, de energiebesparing en de levenskwaliteit van de burger in het algemeen belang een verdere ontwikkeling en een betere benutting van de mogelijkheden van het vervoer over de binnenwateren noodzakelijk maken, met name door versterking van zijn concurrentievermogen;

Overwegende dat de verschillen tussen de nationale wetgevingen met betrekking tot de manieren van commerciële exploitatie van de binnenvaart niet bevorderlijk zijn voor de goede werking van de binnenmarkt in genoemde sector; dat er derhalve op communautair vlak een gemeenschappelijke regeling dient te komen voor de gehele markt van de binnenvaart, zoals voorgesteld in het verslag van de Commissie aan de Raad van 9 juni 1994, waarvan de aanpak door de Raad in zijn resolutie van 24 oktober 1994 [1] is goedgekeurd;

Overwegende dat de voltooiing van de binnenmarkt waarbinnen het vrije verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal is gewaarborgd, op het gebied van het goederenvervoer over de binnenwateren een op grotere commerciële flexibiliteit gerichte aanpassing vereist van de organisatie van de bevrachtingssystemen volgens toerbeurt, teneinde te komen tot een stelsel van vrije transacties;

Overwegende dat in verband met de sociaal-economische kenmerken van het beroep in deze sector in een overgangsperiode dient te worden voorzien waarin het toepassingsgebied van de toerbeurt geleidelijk wordt beperkt, om ten slotte op een stelsel van vrije bevrachting en vrije vorming van vervoersprijzen uit te komen;

Overwegende dat een overgangsperiode nodig is, opdat de vervoerders zich aan de voorwaarden van een vrije markt kunnen aanpassen en zich eventueel kunnen organiseren in belangengroeperingen die beter op de logistieke behoeften van de verladers zijn afgestemd;

Overwegende dat het ten aanzien van de hierboven omschreven doelstellingen zowel noodzakelijk als voldoende is om op communautair niveau een eenvormig tijdschema vast te stellen voor de geleidelijke vrijmaking van de markt, waarbij de Lid-Staten de verantwoordelijkheid voor de tenuitvoerlegging van de liberalisering wordt gelaten; dat aldus de bepalingen van artikel 3 B, derde alinea, van het Verdrag worden nageleefd;

Overwegende dat er bepalingen moeten worden vastgesteld, op grond waarvan op de betreffende vervoersmarkt kan worden opgetreden in geval van ernstige verstoring van die markt; dat te dien einde aan de Commissie de bevoegdheid moet worden gegeven, in het kader van een raadgevend comité passende maatregelen te nemen,

[1] PB nr. C 309 van 5. 11. 1994, blz. 5.

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

a) „bevrachtingssysteem volgens toerbeurt": een systeem waarbij de aanvragen van scheepsruimte van de opdrachtgevers op een bevrachtingsbeurs tegen vaste prijzen en bekendgemaakte voorwaarden worden verdeeld in de volgorde waarin de schepen na lossing beschikbaar komen. De vervoerders wordt verzocht in de volgorde van aanmelding bij toerbeurt te reflecteren op één van de ladingen die hun worden aangeboden. Degenen die niet reflecteren, behouden desondanks hun plaats op de lijst van aangemelde schepen;

b) „vervoerder"

— een particuliere binnenschipper die eigenaar is van een of meer, ten hoogste drie, binnenschepen;

— een rederij die eigenaar is van meer dan drie binnenschepen;

— een groep of coöperatie van particuliere binnenschippers die eigenaar zijn van binnenschepen;

c) „bevoegde autoriteit": de autoriteit die door de Lid-Staat belast is met het beheer en de organisatie van het bevrachtingssysteem volgens toerbeurt;

d) „ernstige verstoring van de markt": het optreden in de betrokken sector van marktspecifieke problemen die ertoe leiden dat het aanbod de vraag, wellicht voor langere tijd, verre zal overtreffen, hetgeen een ernstige bedreiging betekent voor het financiële evenwicht en het voortbestaan van een groot aantal ondernemingen voor goederenvervoer over de binnenwateren, mits de prognoses op korte en middellange termijn voor de betrokken markt geen aanzienlijke en duurzame verbeteringen aangeven.

Artikel 2

Op het gebied van het nationale en internationale goederenvervoer over de binnenwateren in de Gemeenschap worden door de betrokken partijen vrij overeenkomsten gesloten en wordt vrij over de prijzen onderhandeld, eventueel binnen de bevrachtingsbeurzen.

Artikel 3

In afwijking van artikel 2 mogen de Lid-Staten tot 1 januari 2000 een stelsel van verplichte minimumtarieven handhaven alsmede bevrachtingssystemen volgens toerbeurt, mits:

— de regels van de artikelen 4 tot en met 7 wordt nageleefd;

— ervoor wordt gezorgd dat de toerbeurt- en prijsregelsystemen onder dezelfde voorwaarden voor alle vervoerders in de Lid-Staten vrij toegankelijk zijn.

Artikel 4

Gedurende de in artikel 3 bedoelde overgangsperiode zijn de bevrachtingssystemen volgens toerbeurt uitsluitend van toepassing op stukgoederen.

Zij gelden niet voor vervoer van koolwaterstoffen, bulkvervoer van vloeibare en poedervormige goederen, uitzonderlijk vervoer van zware en ondeelbare voorwerpen, containervervoer, goederenvervoer binnen de haven, ieder soort vervoer voor eigen rekening en ieder soort vervoer dat reeds buiten het toerbeurtsysteem om wordt afgehandeld.

Artikel 5

Niet onderworpen aan de bevrachtingssystemen volgens toerbeurt is vervoer waarvan een doelmatige afhandeling door middel van deze systemen niet mogelijk is, met name:

— vervoer waarbij van met goederenbehandelingswerktuigen uitgerust materieel gebruik moet worden gemaakt;

— gecombineerd vervoer, dit wil zeggen intermodaal vervoer waarvan het traject hoofdzakelijk over waterwegen gaat en het — zo kort mogelijke — eerste en/of laatste stuk daarvan over de weg of per spoor;

— nieuwe soorten vervoer die niet onder artikel 4 of het eerste en tweede streepje vallen, waarbij de bevrachters gedurende een voorafgaande proefperiode van maximaal 24 maanden vrij zullen zijn, al dan niet van het toerbeurtsysteem gebruik te maken.

Artikel 6

Gedurende de in artikel 3 bedoelde overgangsperiode doen de Lid-Staten het nodige om de bevrachtingssystemen volgens toerbeurt zo flexibel mogelijk te maken, met name:

— door de bevrachters de mogelijkheid te geven overeenkomsten te sluiten voor verscheidene reizen, dit wil zeggen een reeks door een zelfde schip in opeenvolging verrichte reizen;

— door te bepalen dat een of meer bepaalde reizen die tweemaal achtereen volgens toerbeurt zijn aangeboden zonder dat erop is gereflecteerd, buiten het toerbeurtsysteem vallen en vrij mogen worden verhandeld.

Artikel 7

Binnen twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn nemen de Lid-Staten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de bevrachters de vrije keus hebben tussen drie soorten overeenkomsten:

— tijdbevrachtingsovereenkomsten, hieronder begrepen huurovereenkomsten, waarbij de vervoerder een of meer schepen met bemanning voor een bepaalde tijd uitsluitend ter beschikking van een bepaalde op-

drachtgever stelt voor het vervoer van de goederen die laatstgenoemde hem toevertrouwt, tegen betaling van een bepaald bedrag per dag. De overeenkomst wordt vrij tussen de partijen gesloten;

— tonnageovereenkomsten, waarbij de vervoerder zich ertoe verbindt, gedurende een in de overeenkomst vastgelegde periode, een bepaalde hoeveelheid lading te vervoeren tegen betaling van een vrachtprijs per ton. De overeenkomst wordt vrij door de partijen gesloten en moet betrekking hebben op grote hoeveelheden goederen;

— overeenkomsten voor een of meer reizen in het kader van het bevrachtingssysteem volgens toerbeurt.

Artikel 8

1. In geval van ernstige verstoring van de binnenvaartmarkt kan de Commissie op eigen initiatief of op verzoek van een Lid-Staat passende maatregelen nemen, met name maatregelen die iedere verdere toename van de op de betrokken markt aangeboden vervoerscapaciteit moeten tegengaan. De beslissing wordt genomen volgens de procedure van artikel 9, lid 2.

2. Indien een Lid-Staat om maatregelen verzoekt, wordt binnen drie maanden na ontvangst van het verzoek een beslissing genomen.

3. Het verzoek van een Lid-Staat om maatregelen vast te stellen, moet vergezeld gaan van alle inlichtingen die nodig zijn om de economische situatie in de betreffende sector te kunnen beoordelen, met name:

— de gemiddelde kosten en prijzen van de verschillende soorten vervoer;

— de bezettingsgraad van de scheepsruimte;

— prognoses inzake de ontwikkeling van de vraag.

Bovengenoemde inlichtingen mogen slechts voor statistische doeleinden worden gebruikt. Het is verboden ze voor belastingdoeleinden te gebruiken of ze aan derden door te geven.

4. De krachtens dit artikel genomen beslissingen worden onverwijld aan de Lid-Staten medegedeeld.

Artikel 9

1. De Commissie wordt bijgestaan door het comité dat is opgericht bij Richtlijn 91/672/EEG (1).

2. De vertegenwoordiger van de Commissie legt aan het comité een ontwerp van de te nemen maatregelen voor. Het comité brengt binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie advies uit, zo nodig door middel van een stemming.

Het advies wordt in de notulen opgenomen; voorts heeft iedere Lid-Staat het recht te verzoeken dat zijn standpunt in de notulen wordt opgenomen.

De Commissie houdt zoveel mogelijk rekening met het door het comité uitgebrachte advies. Zij brengt het comité op de hoogte van de wijze waarop zij rekening heeft gehouden met zijn advies.

Artikel 10

1. De Lid-Staten dienen vóór 1 januari 1996 de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen en bekend te maken, die nodig zijn om aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie hiervan onverwijld in kennis.

Wanneer de Lid-Staten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de Lid-Staten.

2. De Lid-Staten delen de Commissie onmiddellijk de bepalingen van intern recht mee die zij op de onder deze richtlijn vallende gebieden vaststellen.

Artikel 11

Deze richtlijn treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.*

Artikel 12

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

(1) PB nr. L 373 van 31. 12. 1991, blz. 29.